

საქართველო

გამოდის 1918 წლიდან • ფასი 1,5 ლარი
№45 (9876) 2025 წლის 28 მარტი, პარასკევი

რეაციები

როინ შეტრაველი:

სევალი 600 წელი

დავით აღმაშენებელი
და პატრია პირველი

06. 4-5 გვ.

600 წელი... 600 არის
რიცხვი, რომელიც
შეათხვევით აღმოჩენა სიდად
და გვით აღმაშენებელსა
და პატრია პირველს
შორის. სოდედ 600-მა
გადაგვაწყვეტინა ჩვენი¹
ამ ურთი უმსედვით
უჩვეულო ნარჩენების დაწმინა.

„ქართული
ოცნებისთვის“
ეკონომიკური
განვითარება
არის ეროვნული
ინიციატივის საკითხი

②

მაკა პოზიციები:

საქართველოს
სუვერენიტეტი
არჩევანი, იყოს
ევროკავშირის წევილი!

ლევან გაგავარია:

ადგი ლიგა
პროაკადემი
კანონის მიზანა იყო
მოსახლეობის დაკავათა!

რატომ არის ეს თვითმარევის ეალი ხელუაუსებელი?

სალომე ზერაბიშვილი
დასაქამირებელი!

სიცოცხლის
წარმომადგრინებელი
კვალი მიაგნეს

მიმდინარეობა
აღამიათია სიცოცხლის
ემუსიკა!

06. 12 გვ.

კახა კალაძე:

ახორციელ კონკრეტული ნინების დაცვა

გაზაფხულის
დღესასწაულზე
ჩელურებით,
ვითარდა
მთელი
საქართველოს
ქალთა
პატივგება

ზელანდი
ტრამპი,
კუპინგ
და რმის
დასრულება

⑨
მაინც,
რაცომ
სძულე
თათო
სახლი
ევროპა?

მოვალეობა
და ისრალი
სავარაუდო...

რატომ არის ეს თვითმარტვის ქალი ხელშეკრულები?

for.ge სოსო მანჯავიძეს ქსაუბრა.

საქონი ზერაბგავილი

დასკატირობა!

- დიპლომატიური ურთიერთობის გაუქმებას გულისხმობთ?

— რა თქმა უდეა. აუცილებელია ის შეკაცხეყოფები, რასაც გვაყენებინ. საყრდოდ, 306 არიან და რა უფლება აპიო, რომ ჩვენ გველავარაკარო ზემოდან? არავთარი მეგონგობი რეალიზმი არც არასდროს არ გვერდის გაგათთან და არც არის საჭირო. აქედაც გამომდინარე, დივლომაციური ურთიერთობა უდეა გაიყიძნეს. ვერსოდა „606 გრატა“ უდეა გამოცხადდენ გათი დივლომაციები, რომლებიც აა დაგოდიალოზენ, რევოლუციურ პროცესებს გვიხევინენ და აულიანებინ ეართველ მოღალაციება! რაც გვეხება სალოო ზერაზივილს – უსაკაციანებელია სახელმწიფოს ნინაულობრივი გადაწილი დანამატელის სისტემის და გათ

| ଶକ୍ରିଳ ହୀନାଲୁପରେଖାରୁ ତକଣପେଶିଲେ ବୋଲି-
| ଶ୍ଵେତପଥିଲୋକାମାତ୍ରାବେଳି ଦୁଃଖପାତାରୁ, କୁଅଗମ କାଳିଲେ
| ଏ ତଥାତମାହକାଳୀ କାଲୀ ବୋଲିପରେଖାବୋଲିଲୋ?!

- ଟୁପିଚା, ଆଶିନିଶ୍ଚ, କଥ କୈବିଧିଲେନ୍ଦ୍ରିୟ ନେ-
ପ୍ରତିପାଦିତ ଯୁଦ୍ଧ-ରୂପରେ ଲେଖିପାଠିବେଳି ରନ୍ଧାନା,
କନ୍ଧମେଲ୍ଲାଶାପ ବେ କାଳମଧ୍ୟାଙ୍କିନ୍ଦ୍ରିୟରେ...

- ତୁ ଯୁଦ୍ଧିତ୍ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାନ୍ଦିଲାପାତ୍ର ଏକ କାଳି,
ପାଶିଲୁ ବୁଦ୍ଧି କାହିଁମାନ୍ଦିରା, କରିବି ଜୀବିତିକିନ୍ତୁ

თუ არ არის და გვეხვდალად მოქმედებს კონსტიტუციური წყვილი წყვილების დასახლებად, ამის-თვის სისხლის სამართლის პოლიტიკი არ-სებობს შესაბამისი მუხლები. ზოგიერთი ფონდებმორჩებილის აზრი, რომ რადგან ყოველი პრეზიდენტის, არაორილიანული იქ-ნება მისი იზოლაცია საზოგადოებისგან, ეს სისულეებია. დაგუგლონ და ნახონ რამდენიმე პრეზიდენტია დაკავებული და რამდენიმე მართ მიმღინარებს სისხლის სამართლის საქმე. აა გვამოვიდავ მიხეილ სააკავილი უნიკალური არ არის. ავილოთ სამხერეთ პრეზიდენტი, ისრაელი, იგივე მათი სათავკავებელი საფრანგეთის მაგალითი – დღსაც სამაკულით დადის საკომი, რომელსაც აა უყვითლოდენ გადასახვი – საკომ, საკომს.

କାଳୀବାନ ଦେଖରୀର ଆସୁଟି ଲା ମାତ ଶରୀରିସ ଇନ୍ଦ୍ରବା
ବାଲଗମ୍ଭେ ଦୁର୍ଲାଭିଶ୍ଵିଲୀରୁ. ଏହା ତଥ୍ରମା ଶବ୍ଦରୁ, ଏହି ଏକାନ୍ତରେ
ବାସାନାମନ୍ତ୍ରିକାରୁ, ଏଣେ ତରେଶିଲ୍ପିରୁ ଦେଖିଯାଇଲୁ
ଦୂଷାତାପ୍ରିମର୍ରବ୍ୟଲୁ, ମାଗରୀବାମ ଆପିଲାନତ ଶାମଶ୍ରର୍ତ୍ତ କୁଣ୍ଡିନୀରେ
ମାଗାଲାନିତି ଲା ବନ୍ଦାବନରୁ, ରାମଦ୍ଵେଣି ତରେଶିଲ୍ପି
ଦେଖିନ୍ତିରୁ ଏହି ଦେଖାଗର୍ଭବ୍ୟଲୁ, ତାତକ୍ରମିଲୁ ପ୍ରେଲାଦା. ଇଚ୍ଛିତା
ଦେଖିବା ଶାମଶ୍ରର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥରିକାପିଲୁ. ବେର ଗାଵିଗ୍ରେ, ରାମ
ଦେଖିଲୁ ମିଶାଙ୍କ କୋଠରୀରୁ, ରାମ ବେଲପ୍ରେଜ୍ବାଲୀ ପୁଷ୍ପିତ?
ବେଲପ୍ରେଜ୍ବାଲୀ ଏକିବିନି ମଧ୍ୟ ପାଲିବାରୁ ପାଇଲିବାରୁ
କୁଣ୍ଡିନୀରେ ଦେଖିବା ଏଣେ ମଧ୍ୟ ପାଲିବାରୁ ପାଇଲିବାରୁ
ମାଗାଲାନିତି ଲା ବନ୍ଦାବନରୁ, ବିନ୍ଦବେଶ୍ବରୀ ଗ୍ରେ 90 ଲ୍ଲୋଇସ ପୁଷ୍ପ,
ରାମ ଗାସାବାନାମନ୍ତ୍ରିକାରୁ ଶିକ୍ଷାପାଦିକାରୀରୁ ନିବାରି.
ଦୁର୍ଲାଭିଶ୍ଵିଲୀରୁ ଏକିବିନି ଶାମଶ୍ରର୍ତ୍ତରୁ
ରାମପ୍ରାଣିକାରୁ ଦେଖିଲୁ ମନୋରାଜୀ, ରାମଦ୍ଵେଣିଲୁ ଦା-
ରୁକ୍ଷିନୀରୁ ଏଣେ ଏହି ଏହି ଏହି ଏହି

გურაბიშვილი არის სამომახლოს პლასტიკორი, ჩამოყალიბებული მოღალატე, რომელიც დაუყოვნებლივ უნდა იქნას დაკატიმრებული და სასჯელაზე ულების დეპარტამენტში გადაყვანილი. ან შეიძლება მასამა პრეზიდენტთან ერთად გვერდითა პალატაში მოვალეობა, რაღაც, როგორც მასამა პრეზიდენტმა თავის დროგი ჭიხვის მიზნით გვერდითა პალატაში არის მისი ახალგაზრდობის შეცდომა.

အေကြာလ်စုံလျှော့ပါဝါ ထွေပါရာဂုဏ်ပိုင် ဂာလာဖွာနိုင်လဲ
အင် ပျောစိုင်လျှော့ မျေားဆုံး ဖြေရေးစိုင်လျှော့တာ ခြောတေတာ ဒွေးကြ
လောတ ပါလားလုံးမီ မြေားတေသားပါတေ, ရှာလွှာတာ, ရှေ့ကြရော
မျေားဆုံး ပြောခိုစိုင်လျှော့ပါ တာဒွေး လှောက်စွာ စွဲစွာကိုရှေ့
ဒွေးမြိုက်နေ, မျေားတေ ပြောခိုစိုင်လျှော့ပါ အရာပါ မိုးပါ အာလာ
ဂာစိုင်လော်ပါ မျေားလွှေမာ. ၁၇၈ ဒွေးလေားလွှေ, ရှေ့ကြရော
ဂာလာအိုစွာကိုရှေ့၊ မိုးရှေ့နိုင်ပိုင်လော်ပါ ရှာ, ဂာရှုကြော်လူ
ဗြိုးစိုင်ပါ, ၉၀၂ မိုးပါ အာလာဂာစိုင်လော်ပါ မျေားလွှေမာ
ပွဲ အဲ မိုးရှေ့သာ ဒွေးကြရောတ ပါ အာလာဂာစိုင်လော်ပါ မျေားလွှေမာ
ပွဲ အဲ „ဌာရတွေလေ ကြုံးပိုင်“ မိုးရှေ့အာရာ
အောက်လော်ကြော်ရှာ လုပ်မိုင်းပိုင်း. ၉၀၃ မှုပ်မှုလေ မျေားလွှေမာ
အဲ ရှာလော် ဗြို့ကြော်ပါ မျေားလွှေ မိုးရှေ့လော်ပါ အာလာဂာစိုင်လော်ပါ
– ၉၁ အောက်လော်ပါ မျေားလွှေမာ မိုးရှေ့လော်ပါ မိုးရှေ့လော်ပါ
၆၂၁၁ အိုစွာလော်ပါ, အောက်လော်ပါ, ၉၁၈ မှုပ်မှုလေ ၉၁၅ အောက်လော်ပါ
၆၂၁၂ အိုစွာလော်ပါ ၆၂၁၃ အိုစွာလော်ပါ ၆၂၁၄ အိုစွာလော်ပါ ၆၂၁၅ အိုစွာလော်ပါ

- დაისაკოს იმით, რომ დაამხონ ხელი სუფლება და ჩამოაშორონ მართვის სადა
ას.

— რა თქმა უნდა. ჩვენ ვერ ვხედავთ რა ხდება
გარშემო? სერბეთი, ბულგარეთი, რუმინეთი
თურქეთი ძნელი დასანახა ეს? მით უმეტეს, რომ
უკრაინის კონფლიქტი არ შძის ისე, როგორ
მათ უნდათ. არც ამერიკის ჩათვალობაა ისე
თი, რომ გრანულ მათ უნდათ და არც ძალათა გან
ალგზა. გარდა ამისა, კი ვხედავთ კონფლიქტი
დასავლეთში, რომელიც ბანაკებია არის გაუ
ფილი — გლობალისტური ბანაკი, ამერიკის დე
მოკრატიული პარტია, ბრიტანეთი და აშშ-ში
ტრამპის ბანაკი. ყველა ერთმანეთს, ლამის, სამ
კვდრო-სასიკუთხლოვანი ეტრძება.

სხვადასხვა ბანაკებია ევროპაშიც — ბრიტანუ

კომისალოს კლასიკური,
ო, რომელიც დაუყოვნებლივ
ით და სასჯელასრულების
ღილი. ან შეიძლება მესამე
გვერდითა პალატაში
კორც მესამე პრეზიდენტის
მაცხოვი, მას უთხე პრეზიდენტი
კრეობის მაცხოვა.

თე ჭიდება ურალ
ხამორთელი არ არის,
მაშინ უნდა გაისინვოს,
ხონის ჭიდებაზრისას
არის მავანიერი აღგილები.

თე არის და
შეგნებელად მოქმედებს
პოსტიტუციური წყობილების
დასამხრანად, ამისთვის
სისხლის სამართლის
პოლიციი არსებობს
ჩესახამისი მახლები.

— ცახალია, რომ გლობალისტური პანაკი მაქსიმალურად ცდილობს საქართველოში რევანში აიღოს, მაგრამ რამდენად არის შესაძლებელი?

— ამის საპირისპიროდ რა არის „ქარ-
თული ლანგაბე“ ჰელლიზე კა?

ଟାଇପ୍ କରିବାରେ

ՀՐՈԱՇ
ՅԱՒԱԿԱՎԱԾՈ
ԱՆՁԱՂԻՔՆԵՐ

დავით აღმაშენებელი და პეტრე პირველი

христианский государь, по своей воли и благомнению управлять”.

მონარქის აბსოლუტური უფლებანობა სა-
განვითარებული სასულიერო რეგლა-
მენტში: „Император всероссийский есть
монарх самодержавный и неограниченный.
Повиноваться его верховной власти не
такомо за страх, но и за совесть, сам Бог
повелевает“.

**დავით აღმაშენებლის სახელს უკავშირ-
დება სამხედრო რეზონამის გაფარებაც.**
მას კარში მკაცრი სამხედრო ძისციპლინა შე-
მოუღია. მეცემ ყურადღება მიაქვთა ლაშქრის
კავალეად აგანვრთის საქმეს, ლაშქრის მოქმე-
დების სისწრაფისასთან გამართვლა შედე-
რობა, ცხენოსანი რაზმები. ბრძოლის დროს
ლაშქრის ხელმძღვანელობა ახალ ტაქტიკას
და სტრატეგიულ გეგმებს მიმართავდა. და-
ვით აღმაშენებლის მიერ ორგანიზებული ქა-
თული ლაშქრის წყალობით საქართველოს
სამეფო ხელისუფლებამ არაურთი მნიშვნე-
ლოვანი ამოცანა გადაწყვიტა. სამხედრო რე-
ფორმის შემდგომი ეტაპი იყო 1118-20 წლებში
ყველა გადმოსახლება საქართველოში და
მათ გაბაზე მუდმივი ლაშქრის გაძლიერება. და-
ვით აღმაშენებლის დროინდელი ლაშქრი
ასე შეიძლება ნარმოვიდებინოთ: ქართველ-
თა ლაშქრი, „მონა სპა“ (მეფის თანმებლე-
ბი ლაშქრი), ყივჩაყალი, „როქის სპა“
(დაქირავებული ლაშქრი).

დავით აღმაშენებელმა ფულის კურსის
განმტკიცების მიზნით გატარა ლიდმონიშვნე-
ლოვანი ფინანსურო ლონისძიებები, მოანეს-
რიგა სამონეტო საქმე. რეფორმები გატარ-
და სამართლის დარგშიც, დაიხვენა და გაუმ-
ჯობესდა მისი წარმოება.

გარდამქმნელი მოლგანეობა კულტურის
სფეროსაც შეეხო.

ერთი სიტყვით, დავით აღმაშენებლის მი-
ერ გატარებული რეფორმები მასტატზე იყო
და ქვეყნის პოლიტიკურ და ეკონომიკურ აღ-

* * *

მრავალმანიზო და ყოვლისმომცველი
იყო ვენის 30წვეულის მიერ გაფარიზებული
სახელმიწოდებული რეფორმაზე XVIII სა-
უკანის 30წვეულ მომთხედვი. საგულისხმოა,
რომ რესეპტი XVIII საუკუნე ახლაბურად და-
იწყო. ახალი 1700 წელი იღდესასწაულებს არა
პირველ სკექტჩების, როგორიც ეს ადრე ხდე-
ბოდა, არამედ პირველი იანვარს. ახალი წლის
მესამე დღეს პეტრემ შრძნება გამოსცა, რომ-
ლითაც რესული ჩაცმულობა ისცვლებოდა –
ძველებური გრძელი კაბა, მოკლე „უნგრულმა
კაფტანმა“ შეცვალა.

შრძნებულებები საკმაოდ დიდი რაოდე-
ნობით გამოიცემოდა. მათი ერთი ნაწილი მუდ-
მივმოქმედი იყო და „გენერალური დანიშნუ-
ლება“ ჰქონდა, ზოგიერთი კი მოკლევადიანი
იყო. პეტრეს მიერ გატარებული ადმინისტრა-
ციული რეფორმის წყლობით შეიცვლა სა-
ხელმწიფო დაწესებულებები – რესეპტი აგ-
სოლორის მონარქია და ეკიდრია.

თუკი ნინაზ მეფე ბოიართა სათათბიროს-
თან ერთად მართავდა ქვეყანას, ახლა ეს ინ-
სტიტუტი მოძველებულად გამოჩნდა და მის
ნაცვლად დაარსდა ბიუროკრატიული დაწე-
სებულებები, რომლებიც სიტყვაშეგრუნებ-
ლად ემორჩილებოდნენ მეფეს. 1721 წელს
სენატმა პეტრე II პირველს იმპერატორის ტ-
ტული მიანიჭა. მეფის უფლებათა განუსაზღ-
ვრელობა ნათლად ჩანს სამხედრო წესდე-
ბაში, სადაც აღნიშნულია, რომ „его
величество есть самовластный монарх,
который никому на свете о своих делах
ответу дать не должен, но силу и власть
имеет над государством и земли, ико-

გელათის აკადემია, როგორც ვარუედოგენ, დაარსებულია 1106-1110 წლებში. იგი გაცილების ფორმალური მიზანის საცის კირვები აკადემია რომელიც გაიქმნა რაალური ინტელექტუალური მოთხოვნილების დიალექტის და კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის მიზანით.

სამხედრო არმია და საზღვაო ფლოტი. მე-
ფის ხელისუფლების ეკონომიკურმა პოლიტი-
კამ მრეწველობის ზრდა და ვაჭრობის გან-
ვითარება უძრუნველყო. ქვეყანა მძლავრ სა-
ხელმიწიფლო იქცა. რესერვმა თავისი სოცია-
ლურ-ეკონომიკური და კულტურული განვითა-
რების თვალსაზრისით მძლავრი ნაბიჯი გა-
დადგა წინ — დიდმა გარდაქმნება დააჩქა-
რეს ქვეყნის „ევროპეულიაზა“. ამასთან ერთობ-
მების მთელი სიმძიმე შპრომელი მოსახლე-
ობის კისერზე წვებობდა მძიმე ტვირთად. რო-
გორც ვ.ი. ლენინი მიუთითებდა, პეტრე პირ-
ველი „Ускорял перенимание западничества
варварской Русью, не останавливаясь перед
варварскими средствами борьбы против
варварства“ (ПСС, т. 26, стр. 301).

ગુજરાતિ

ପ୍ରକାଶକ

დავით აღმაშენებლის მიერ ორგანიზაციული კართული ლაპარას ფიალობით საქართველოს სახაფო ხელისუფლებას არართი მიიღვინეულოვანი აღმართა გადაწყვიტა

**კარი პატივუ საგონია და საგარეო ვოლი-
ფიკას ანარმობებდა.** XII საუკუნის ათიანი წლები
შიდან დაიწყო თანამიმდევრული ბრძოლა ქა-
ლაქების შემცვალეობებლად. ჟერ სამშენებლად
აიღეს (1110 წ.), 1115 წელს ქართველებმა სულ-
ჩიკებს რუსთავიც გამოილიქეს ხელიდან, 1117
წელს – გიზი, 1118 წელს – ლორჯ.

სილი გამარჯვებით დამთავრდა. მეულიმანურმა კოალიციამ სამარცხვინო მარცხი განიცადა. ამ გამარჯვებას უდიდესი ისტორიული მნიშვნელობა ჰქონდა. 1122 წელს თბილისი საქართველოს ერთიან სამეფოს დაუპრეცდა. დავით აღმაშენებელმა ბრძოლის მასშტაბები გაზარდა, რაც არსებითა მნიშვნელობის იყო როგორც საქართველოს, ისე შემობელი ქვეყნებისათვის. ქართველთა და შირვანელთა ერთობლივიმა ბრძოლამ უზრუნველყო შირვანის დამოუკიდებლობა სელჩუკი დამცყრობლებისაგან. 1124 წელს დავით აღმაშენებელმა შირვანი საქართველოს შემოურთა. დავით აღმაშენებელმა ისარგვებლა სომხეთის ჩრდილო რაიონებში განაცადებული განმათავისუფლებელი ბრძოლით და მტერს ხელიდან გამოსტაცა სომხეთის ციხეები: გაგნი, ტერუნაკანი, ქავაზნი, ნორაბერდი, მინასგორმი და ტალინჯარი. 1124 წელს დავით აღმაშენებელმა ანისა აკოლ.

ამგვარად, XII საუკუნის პირველ მეოთხედში თავტექმის მთელი კავკასია საქართველოს ერთ მეზობელი იყო.

გარშემო გაერთიანდა.
გაერთიანებული და ეკონომიკურად
ძლიერი სახელმწიფოს წინსვლა მის
კულტურაში გამოიხატა. დაყოთ აღმაშე-
ნებელი თეოთოო თერად გასწავლული
ადამიანი იყო და ერთის განათლებასა და

დანიძანურებაზეც ფიქრობდა.
დაგითმ 1106 წელს „აღგილსა ყო-
ველად მშვინერსა და ყოველთურთ
უნაკლულსა“ ააგო ტაძარი, „ამაღლებუ-
ლი ცხოვთა წნევის წმინდას დაწესებულებას.“

საქართველოს საგაფო მთავრი გულისხმობით ეხმადებოდა
გადამცვები პრეზიდენტის პრეზიდენტის მოხვდა 1121 წლის
დიდგორისა და როგორც ცერებილია, ერთველია
ქადაგისას გამარჯვები დამატებითი დამტკიცებულება.

თა „განთქმეული თავისი „სივრცითა და ნივთთა
სიკეთითა“, გელათში. დაუკანებული იქნა
ქართული კულტურის ერთ-ერთი მნიშვნელო-
ვანი კერა – გელათის აკადემია. დავით აღ-
მაშვნებლის ისტორიკოსი გელათს მოიხსე-
ნიებს „ყოვლისა აღმოსავლისა შეორენდ იერუ-
სალიმად, სასწავლოდ ყოვლისა კეთილისად,
მოძღვრად სწავლულებისად, სხუად ათინად,
ფრაად უაღრეს მისსა“ (ქართლის ცხოვრე-
ბი, თბ., 2008, გვ. 313-314).

დაგვით აღმაშენებელმა გელათის აკადე-
მიაში შემოიკრიბა „კაცინი პატიოსანი ცხოვ-
რებითა და შეგვეულნი ყოვლითა სათნოები-
თა, არა თვისთა ოდენ სამეფოთა შინა პოვ-
ნილნი, არამედ ქუეყანისა კიდეთათ სადათცა
ესმა ვიეთმე სინმიდე, სიკეთე, სისრულე, სუ-
ლიერითა და ხორციელითა სათნოებითა აღ-
სასესობა, იძინა და კოთილად გამოიძინა, მო-
იყვანნა და დაამკვიდრნა მას მინა“ (ქართლის
სახლმარკაბა, 1. თბ., 2008, გვ. 313).

გელაათის აკადემია, როგორც ვარაუდობენ, დაასტებულია 1106-1110 წლებში (ს. ყაუბიშვილი, გელაათის აკადემია, გვ. 14). იგი განვითარებული ფეოდალური მიმდინარეობის ხანის პირველი აკადემიაა, რომელიც შეიქმნა რეალური ინტელექტუალური მოთხოვნილების ნიადაგზე და გრას უკაფვდა ქართულ რეზესანს (კ. კელიძე, ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, ტ. I, გვ. 251). დაახლოებით ამ პერიოდში მოვიდნენ გელაათში სამოღვაწეოდ იოანე პეტრინი და არსენ იყალთოელი.

დავით აღმაშენებლის კულტურულ-სა-
განმანათლებლო მოღვაწეობაზე მეტად
მნიშვნელოვან ცნობას გვაწვდის სომეხი ის-
ტორავოს ვარდან ბარბერლეცი: „ის ძლი-
ერ 8 რენავდა ცოდნისმოყვარე ივერიის
სალებზე, რომელთა რიცხვიდან მან ჟერ-
ჩია იორმოცი ახალგაზრდა და გაგზავნა სა-
ბერძნეთში ცოდნის მისაღებად. სამი ამათ-
განი ჟემდგომში ცნობილი გახდა თავისი
მოღვაწეობით“ (ვარდან ბარბერლეცი,
მსოფლიო ისტორია, 1861 წ., გვ. 157. სომ-
ხერ ენაზე). გზანტიაში ცოდნის მისაღებად
ახალგაზრდების გაგზავნა; სამშობლოში,
ხალხში კულტურის შეტანა მნიშვნელოვანი
საქმე იყო. მუსლიმანი მწერლები იმასაც
გვამცნობენ, რომ დავით აღმაშენებელს
ცალკე სახლიც კი უშესებია უცხო ქვეყნების
მეცნიერთა, ფილოსოფორსთა და პოეტთათ-
ვის. იგი თურმე ნივთიერადაც ეხმარებო-
და მათ და ხანგამობებით საზეიმო დარ-
გაზინგასაც უმართავდა.

დაგვთა აღმაშენებლის ძროინდელ საქართველოში განათლება და კულტურა ქვეყნის პოლიტიკური და ეკონომიკური მდგრამარების შესაბამის სიმაღლეზე იდგა.

Сағдәләгәрәкәлән. Қонға Әзиотხөбى, тү ғоң ыу-
зенәң ეს မასნაңәләгәрәкәлән, Җәғүрәүәт үპәсүең
„тәжүрән, ბატәнән Әүеңәрәкән!“

Зәлләрұғасын ғамбаңаңәзәрәкәс Әкімнәдә үғасынде-
са სұрқарәүеңүәлән მեңішкәрәләнбә. Зәлләніғүүрән
түвәлләсәзәнисінәт ағаныңәрәкәрәкәүәлән ыған игә.
Қонғарәү ფ. Әңғәләсін әлжанішнәүдә „Карл XII
сделал попытку вторгнуться в Россию; этим
он погубил Швецию и воочию показал
неприступность России“ (К. Маркс, Ф.
Энгельс. Сочинения, т. 22, стр. 1).

କାଳିତାର୍ଥ ଶେଯିଗ୍ରମା ସାନ୍ଦାଗିଗାପିଲ କୁଣ୍ଡଳା. ଅମିଲ
ଶେମଦ୍ରୟ ସାରାର୍ଥିଲ୍ଲେରିଲ ଦା ସାନ୍ଦିଶିନ୍ଦିଲ କୁଣ୍ଡଳେ
ଦ୍ୱାରା ଆରାଶିଲା. ଶେଯିଗାଲୀଲିଶ୍ରତା ମନ୍ଦିରାଙ୍ଗ-
ଦୀର୍ଘ ଦାଖିର୍ଯ୍ୟବିଶିଷ୍ଟ ମିଶିନିଟ ଶେଫର୍ର ଅନ୍ଧାଳ୍ପାଦିରିଲା
ରୂପ ଅଶ୍ଵାର୍ଯ୍ୟଶିଳ ଅଶ୍ଵାଶବିନିଧା ଶାଶ୍ଵତଗାର୍ଯ୍ୟରେ
ପ୍ରତିବିନି ମିଲାଲେହାଏ ଶାଶ୍ଵତଗାର୍ଯ୍ୟରେ
ଦ୍ୱାରାର୍ଥିବୁଲା ତପୋତାନ୍ତ ମେତ୍ରେ ଉତ୍ସାର୍ଥିଦା ଗା-
ମନ୍ଦିରାଶ, ତୁ ରୂପଦ୍ରିବନାଏ ଆତମିଶ୍ରିଶ ଏବା ତୁ ଯିଲ
ଶାଶ୍ଵତି.

ამ დროს მეცნიერების განვითარება, გუნებრივია, პრატექტიკული მოთხოვნილების შესაბმისად ვითარდებოდა. პეტრე პირველის სახელთან არის დაკავშირებული რუსთავის აკადემიის შექმნა. 1724 წელს სენატმა საგანგებოდ განხილა აკადემიის დებულება. აკადემია გაიხსნა 1725 წელს. დიდი მნიშვნელობა ენიჭებოდა მეცნიერების პროფესანტლასა და რისთვისაც საგანგებო დაწესებულებებიც შეიქმნა.

ერთი სიტყვით, XVIII საუკუნის პირველი
შეოთხედის რუსეთი როგორც პოლიტიკურად,
ასევე ეკონომიკურად და კულტურულად მა-
ლალ დონეზე იდეა.

ე აირვალის სახელთან არის დაკავშირებული რესერვი
აკადემიის ხევანა, რომელიც გაიხსნა 1725 წელს

ରୁଷ୍ସେତିବୀ ଅପ୍ରେକ୍ଷଣିତୀ ଗାନ୍ଧୀଶାଳିଗ୍ରେଲ୍ଲାଦ
ଗାନ୍ଧୀଶାଳା ସାମାଜିକାଶାଳାରେ ମହାଶ୍ରଦ୍ଧାବିନ୍ଦି ଆପ୍ରେଲ୍
ମେ ମାର୍ଚ୍ଚିଆଲମା ଅବ୍ଦିରେ କାନ୍ତମାର୍ଟ୍ରେବ୍ରିଡ୍ଗି ହିଂ
ରୋରୁ ରୁଷ୍ସିଯାରେ ମିଳାଇବାକିମ୍ବିଳି

ხერა ლურჯის ძაგიანები.
ჰეტრე პირველის საგარეო პოლიტიკა ის-
ტორიულად პროგრესულად სასათის იყო. გაძ-
ლიერდა ქვეყნის თავდაცვისუარიანობა, გან-
ხორციელდა მედიკურული სამართლებრივი დაწყე-

პეტრე პირველმა დიდი ყურადღება და-
უთმო განათლების საქმეს, ყოველმხრივ ახა-
ლისებდა მცნიერების განვითარებას. 1701
წელს გამოკიდა მეფის ბრძანება, რომლის
სფრინშვილი დანია. ამ სფრინშვილი გამო-
იჩრა მხლოოდ ორი საიუვა: „Отдайте все“...
სიკვდილის ნინ ქონების გაცემა, ეტყობა
დიდი ადამიანების ხელდრო იყო.

კატრი პირველია ღილი გამარჯვება მოკავე
კოლეგიასთან 1709 წელს. კარლ II-მ ღილი მარშები
განიცადა. ვერცებები ათი ათასამდე მოგარი
დისაზემი. თავი კონკრეტულ დროიდან დაცილდა

P.S.

P.S. დავით კლემაშვილისა და პატრი აირველის მოღვაწეობის განხილვისას კუნძულების უნდა გავითვალისწიოთ ის გარემოა, რომ ეკვასტოლოგია მანაილთან ერთად მასზებად-იც გასცვავას ული იყო. რასთის მაგარია თვალურველი ტარიტორიაზე იყო გადაჭიმული და ბუნებრივია, სამორჩილო გარემოა გადარიცხულ ღონისძიებებითა მასზებაგან უჭრო დიდი იყო. მნიშვნელობა კი ამ რიც მაფის მოღვაწეობისა თავითონ ქვეყნისასთან დაკალებითი ერთნაირი ერთნაირი იყო.

საკართველო, როცა დავით კლემაშვილისა და პატრი აირველის მოღვაწეობის დადგებით მხარეები ვლაპა-კამათ, არ უნდა დაგვავიწყდეთ, რომ მთელი გარეაქციები XII საუკუნის აირველი მმორთველის საქართვე-ლობი, თუ XVIII საუკუნის აირველი მმორთველის რეასთობი, მჯობელი მოსახლეობის უზარეს მონაწილეო-ბით ხდებოდა. დიდობრისა და კოლეგიას გამარჯვებებიც მოსახლეობის ამ ნაწილს აწვა კისერი. როგორც მათთვის უკავშირო უნდა იყო მასზე მოვალეობა, რომელიც მდგრადი და უკავშირო იყო.

გრიმი, ისე შეორე შეზე ყავთობილია და ემსახურებოდა თავისი კლასის და ეპოქის ინტენსივება. გარღვევნათა კლასობრივი მიმართულება, ბევების არ გამორიცხავდა მათ უძილეს ეროვნულ მნიშვნელობას. დავით ადამიერებელის მიერ გატანებულმა ღონისძიებებამ საჭარიველო წინა აგილისა და გახლოებულ აღმოსავლეთი ციციანი, კოლონიკეპიურა და ეპირომიურა მდგრად სახალმწიფო აკცია, კაზინი კინკვენისამ კი რუსთი – ეპირომის უძილეს მიმართია.

600 ლეი... 600 არის რიცხვი, რომელიც შეასრულებს ადამიანის სისტემის აღმაშენებლას და კაზრე ირკველს მოწის. სწორად 600-ზე ჩაძაგლებულ არის ამ ეტო შესაძლო უნივერს ნაკვეთის ღანრეა.

გაზაფხულის დღესაწაულები ჩუღურეთში,
ვითაროვა მთელი საქანთველოს
ქალთა პატივებება

საღამონ შასხინგბ მაკა შალიერაშვილს
მიჰყავდა. ორნისძიებაში მონაწილე ქა-
ლებს ყვავილები და სასაჩუქრე ვაუჩე-
რები გაღავეთ. საღამონ მუსიკალურად
გაფორმებს ქართული ესტრადის მომ-
ღერლებმა. სტუმრებს სიცემვთ მიმარ-
თეს მორვეულმა სტუმრებმა, მსახიობებ-
მა, დაშინერ ქალბაზონებმა და საქარ-
თველლს პარლამენტის დეცერტატებმა:
ჩელებურთის რაიონის გამგებელი

დავით მაკაცარია:

ჩემი ურეთის რაიონი ამაყობს
თქვენნაირი ქალბატონების არსებო-
ბით. თქვენ ხართ შესანიშნავი დე-
დებით, მეუღლეებით, შესანიშნავი მე-
გომრებით და კოლეგებით. ამისათვის
დიდ მაღლობას გიხდით! აქვე მინდა
მაღლობა გადავჭეხალო საქართვე-
ლოს პარლამენტის წევრებს მომზ-
ძანებისთვის. სასიამოვნო სალამოს
და ბევრ წარმატებას გისურვებთ!
საქართველოს პარლამენტის თავ-

— რაც ამ არაჩეველებრივ დარ-
ბაში შემოვაძის და დღეგანდელი
საღმონ დაინტერ, ვფიქროთ, როგორ
შეიძლება „ვაკამბო“ იმ ფანტასტი-
ურ ლექსებს, რომელიც ამ სცენა-
ზე წაიკითხეს, ან სიმღერებს, რი-
თაც ჩვენი მომღერლები წარდგნენ
საზოგადოების წინაშე... თუმცა, მინ-
და, მათ, მინიმუმ, მივუძლოვდე და
ჩემი სიყვარული გადმოგცეთ თა-
თოეულ თქვენგანს! ყველანი შიყ-
ვარასართ, იმიტომ, რომ ვიცი, რამ-
ხელა ტვირთა და პასუხისმგებლობა
გავისრიათ, როგორი სითბო და სიყ-
ვარული გაქცეთ თქვენი ოჯახების მი-
მართ და რა ვიკეთებიათ ჩვენი
ქვეყნის დამაკავშირის!

ପାରଲ୍‌ଲାମିନ୍‌ଗ୍ରହି, ପାରଲ୍‌ଟ୍ରୀସ ତଙ୍ଗେସତାନ ଡାକ୍‌ପାଶିଳିର୍ଯ୍ୟବିଷିତ, ପିଲ୍‌ଗ୍ରାମ ଗଢ଼ାଗାନ୍‌ଧେତ, ସାଦାଟ ଗ୍ରାନିଫଲାଦା କ୍ଷାରତଙ୍ଗେଲାଣ କ୍ଷାଲ୍‌ଲୋଇସ ସାବ୍ଦ ଗ୍ରେଟ୍‌ଵ୍ରେନ୍‌ଗ୍ରହିନା. ମିଳିକ୍‌ରେଖାନ୍‌ଦ୍ଵାରା, ମନଲାଗ ଶ୍ରେଣୀନାଲ୍‌ହି ମିଳିମିଳିନାର୍ଜ ତଳାଲି-ଠିକ୍‌ପାର ତରନ୍‌କ୍ଷେତ୍ରବିଷିତ, ପାରକ୍‌ପ୍ରେରଣାଲାମା ପାଶୁ-ତ୍ରୈବର୍ତ୍ତା ସ୍ବାଦ୍ୟେ, ରନ୍‌ମ କ୍ଷାରତଙ୍ଗେଲାଣ କ୍ଷା-ଲୋଇସ ସାବ୍ଦ ଡାକ୍‌ପାଶିଳିନିବାତ ଦା ଲିଙ୍ଗଟି

სამარცხინო „საქმეები“ ეკეთებინათ, ჩილურეთის რაიონის მაულორიტარი დეპუტატი რიმა გერაძე:

— რასაც გული მკარნახობს, იმათ
გეტყვით, — ეს გული თქვენს სიყვა-
რულს ვერ იტენის! ბოლიში მინდა-
მოვეხალო იმ ადამიანებს, ვინ
დღეს აյ არ არაან. ეედს ვიხრი მათ
ნინაშე, რადგან მე და ჩემმა გუნდმა
შევდებულით, რომ მარტის დღესას-
წაულებზე 500 ქალთან მიესტული
ყავით, დღეს კი, ამ დარბაზში 250
ქალებ შეტი ვერ გიყვავატიუეთ. მიყ
ვარხართ ძალიან!

ისეა გადაღლილი, რომ არ სცალია აბსულუტულ კამპანიებში ჩარევისთვის და ბევრი და ბევრი სხვა ძროფების საამაყო ქალი გვყავს ქართველებს!... ქართველი ქალები სართ თქვენ - დედები, დები, მეგობრები, კოლეგები, ვინც ამ ქვეყნის ყოველდღიურობას ქმით, ვინც თქვენ მინდა მაღლობა ვუთხრა ჩემს მეგობრებს: ჩემი გუნდის ლირსეულ წერს, გიორგი ვოლსკის, რომელიც გამოვიდა და მოგეფერათ... მინდა ცილდეთ, რომ ნინო ნილოსანი მუდმივად ზრუნავს ქალებზე, არამხოლოდ თბილისა, არამედ, მთელსაქართველოს მასშტაბით და დღეს

შალვა პაულიშვილის მოსწავლეებს უხე

საქართველოს პარლამენტი

**შარების სათხოვნელად მისულა და
გულნატყვინი წასულა, თუნდაც საქმე
ვერ გაეკეთებინოს მისთვის ქალ-
გატონ რომას!**

სამყარო კი, ძალათ ღრმიში და
უმნები იქნებოდა, ქალები რომ არ
ყოფილიყვანენ, მინდა ჰედნიერი და
წარმატებული იყოთ თითოეული
ოძინებან!

თუკეთგადის მე-10 საბავშვო ბაგა-ბა-
ლის დირექტორი მეგონ აზესაძე;

— ဒုက္ခလာဝန် အိမ်ဆေးစွာ ပါတယ်။ ဒုက္ခလာဝန် အိမ်ဆေးစွာ ပါတယ်။

არც ერთი ადამიანთ ახ რეგია უყუ-
რალდღიბომ, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ
მაგინის თხოვნა მის შესაძლებელობ-
ბებს აღემატება, ქალბატონი რიჩა
ახერხებს, რომ ადამიანს მაქსიმა-
ლურად დაეხმაროს!

დღევანდელი ონისძიება იყო,
ფაქტობრივად, მარტის დღესასწა-
ულების დაგვირგვინება. მაღლო-
ბა ორგანიზატორებს ასეთი ლამაზი,
დახვეწილი, გომოვნებიანი, კარგად
ორგანიზებული საღამოს გამო,
ქალბატონებს კი შევრი სიხარული
და ნარმატებული სიცოცხლე მინ-
და გუსურვო, ბეჭინიერ და შევიდო-
ბიან საქართველოში!

ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

პარლამენტის თავმადობარე გალვა პაულა გვილი სკოლის მცხვნა გვლევბს შესხდა. როგორც პარლამენტის თავმჯდომარემ განაცხადა, მნიშვნელოვანია, ახალგაზრდობაში იცოდეს საკუთარი ქეყნის მოწყობისა და განვითარების საკითხები. სორის ერთ-ერთი ამასი იყო ახალგაზრდობის განვითარებათ

ყურადღება გაამატონდა აახლევანდონდესთვის აახლევანდონდა სკურებების შესაძლებლობაზე, რომლის თაობაზეც საქართველოს პარლამენტმა კანონი მიიღო. შესვებისა პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილის ნომი ნიშიკარიტით, ქალთა ისტორიის თვის (მარტის) კამპანიის ფარგლებში გაიმართა. მან განსაკუთრებული ყურადღება გაამატონდა ქალებისთვის აახლესაძლებელობებსა და ერთმანეთის გაძლიერების მნიშვნელობაზე. სკოლის მოსწავლეებს საზურად საქართველოს კონსტიტუცია გადასცეს. შესვებისას ასევე ესპერიტონენ ფრაქტია „ქართულა ლუნების“ თავმჯდომარის მთადგილები – გრიელი ნინება და რიმა ჩერაძე.

